

Decyzja
Prezydium KK
nr 93/23

ws. opinii o poselskim projekcie ustawy „Dobrowolny ZUS dla Przedsiębiorców w Polsce”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” jednoznacznie krytycznie ocenia poselski projekt ustawy „Dobrowolny ZUS dla Przedsiębiorców w Polsce” z dnia 25 kwietnia 2023 r. i skierowany do opiniowania w dniu 9 czerwca 2023 r.

Wprowadzenie rozwiązań zawartych w Projekcie, w ocenie Prezydium KK NSZZ „Solidarność”, jest niebezpieczne społecznie, gdyż bezpośrednio przyczyni się do zwiększenia sfery ubóstwa osób w okresie poprodukcyjnym (ze względu na brak wypracowania przez samozatrudnionych emerytur, których wysokość pozwala na zaspokojenie podstawowych potrzeb) oraz co kluczowe sprzeczne z zasadą solidarności społecznej oraz zasadą społecznej gospodarki rynkowej, o której mowa w Konstytucji RP. Społeczna gospodarka rynkowa zakłada równomierne obciążenie daninami publicznoprawnymi osób aktywnych na rynku pracy. Proponowane rozwiązania w sposób kompletnie bezzasadny stanowią preferencję (z punktu widzenia obciążeń publicznych) dla osób samozatrudnionych. Projekt stanowi element większej narracji wskazującej na przedsiębiorczość jako samoistną wartość. Jest to nieuzasadnione ekonomicznie i społecznie. Nie można zapominać, że mikroprzedsiębiorstwa charakteryzują się mniejszą innowacyjnością czy wydajnością w stosunku do większych podmiotów opartych na pracy podporządkowanej (zatrudnieniu pracowniczemu).

W przekonaniu Prezydium KK wprowadzenie projektowanych rozwiązań doprowadzi do dynamicznego powstawania nowych mikrofirm, założonych jedynie w celu maksymalnego obniżania kosztów pracy, czego konsekwencją będzie pojawienie się na rynku setki tysięcy osób pozbawionych praw przysługujących pracownikom oraz nieposiadających w przyszłości prawa do emerytury. Stanie się to w przyszłości źródłem ogromnych problemów społecznych. Należy podkreślić, że projektowane rozwiązania mogą być bardzo kosztowne dla całego społeczeństwa.

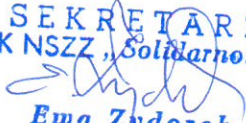
Zdaniem Prezydium KK rozwiązania, które są potrzebne polskiemu systemowi ubezpieczeń społecznych powinny zmierzać w kierunku przeciwnym do wskazanego przez wnioskodawców. Należy doprowadzić do uszczelnienia systemu, poprzez wyeliminowanie sytuacji, w których prawo dopuszcza uzyskiwanie dochodu de facto z pracy bez konieczności odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne. Należy w tym kontekście zwrócić przede wszystkim uwagę na: status wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (warunek - musi być więcej niż jeden wspólnik), status akcjonariusza w prostej spółce akcyjnej czy też powołanie członka zarządu spółki. Także przychody z dywidend otrzymywane przez wspólników nie podlegają składkom na ubezpieczenia społeczne. Inną możliwą formą otrzymywania przychodów, która nie wiąże się z obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenia społeczne jest sprzedaż akcji, czy udziałów spółki. Warto także zwrócić uwagę na tzw. powtarzające się świadczenia niepieniężne wspólnika spółki z o.o., za które wspólnik otrzymuje wynagrodzenie, które nie podlega składkom na ubezpieczenia społeczne ani składkom na ubezpieczenie zdrowotne.

Zdaniem Prezydium KK NSZZ „Solidarność” reforma polskiego systemu ubezpieczeń społecznych winna zmierzać do wyeliminowania wskazanych powyżej przykładowych sytuacji. Opiniowany projekt zmierza w przeciwnym kierunku.

W ocenie Prezydium KK polski rząd, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców oraz Posłowie i Senatorowie nie wyciągnęli żadnych wniosków z doświadczeń z okresu pandemii COVID-19 w kontekście konstrukcji obecnie obowiązującego dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego dla samozatrudnionych. W ocenie Prezydium KK NSZZ „Solidarność” doświadczenia okresu pandemii pokazały, że konstrukcja ta jest dysfunkcyjna i zmusza de facto do stosowania w okresie nagłego kryzysu zdrowotnego dodatkowego, nieproporcjonalnego wsparcia dla osób samozatrudnionych ze środków publicznych.

Gdańsk, 18 lipca 2023 r.

Prezydium KK
NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek